

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Studii Internaționale și Istorie Contemporană
1.4. Domeniul de studii	Relații Internaționale și Studii Europene/ Științe politice
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/ Calificarea	Studii de Securitate / Licentiat în Științe Politice

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Securitate și insecuritate în epoca modernă. Națiunea modernă. Mituri, simboluri, ideologii						
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Toader Nicoară						
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Toader Nicoară						
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	V	2.6. Tipul de evaluare	examen	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Nr. de ore pe săptămână	4	Din care 3.2. curs	2	Din care 3.3. seminar/ laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	Din care 3.5. curs	28	Din care 3.6. seminar/ laborator	28
Distribuția fondului de timp ore convenționale					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					11
Tutoriat					4
Examinări					4
Alte activități:.....					-
3.7. Total ore studiu individual					69

3.8. Total ore pe semestru	125
3.9. Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	• Nu este cazul
4.2. de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Nu este cazul

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	- C5.1 Descrierea conceptelor fundamentale din domeniul negocierii și medierii situațiilor de securitate - C3. 1. Identificarea modelelor de colectare, analiză, diseminare și evaluare pentru aprecierea riscurilor de securitate sectorială - C2. 2. Realizarea designului proiectelor de securitate strategică
Competențe Transversale	• Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), inclusiv prin utilizarea la nivel avansat a unei limbi de circulație internațională • Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Analiza principalelor mituri, simboluri și ideologii privind (in)securitatea în epoca modernă
7.2 Obiective specifice	☐ Analiza comparativă a teoriilor majore existente privind miturile, simbolurile și, respectiv, ideologiile; ☐ Abordarea critică a conceptelor „națiune”, „naționalitate” și a principalelor teorii de studii de securitate; ☐ Dezvoltarea capacității de analiză a structurii sistemului internațional modern

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs 1. Ostilitatea mediului. Variațiile climaterice și sentimentul de insecuritate	Prelegere, dezbateri,	
Curs 2. Cutremurele de pământ, comete, eclipse, meteoriți și sentimentul de insecuritate	Prelegere, dezbateri,	
Curs 3. Epidemiile și sentimentul de insecuritate	Prelegere, dezbateri,	
Curs 4. Insecuritatea politică. O epocă sub semnul „cumpenei” și a „cumplitelor vremi”	Prelegere, dezbateri,	
Curs 5. Insecuritatea la nivel aulic și la nivel nobiliar	Prelegere, dezbateri,	
Curs 6. Insecuritatea principilor fanarioți	Prelegere, dezbateri,	
Curs 7. Insecuritatea boierilor sub fanarioți	Prelegere, dezbateri,	
Curs 8. Fiscalitatea și sentimentul de insecuritate	Prelegere, dezbateri,	
Curs 9. Aspecte ale fiscalității în Țara Românească și Moldova în sec. XVII	Prelegere, dezbateri,	
Curs 10. Fiscalitatea în Transilvania și Banat	Prelegere, dezbateri,	
Curs 11. Fiscalitatea în epoca fanariotă	Prelegere, dezbateri	
Curs 12. Alteritatea și sentimentul de insecuritate. Cazul greco-fanarioților în Țara Românească și Moldova	Prelegere, dezbateri	
Curs 13. Discursul antigrecesc și antifanariot	Prelegere, dezbateri	
Curs 14. Războiul și sentimentul de insecuritate	Prelegere, dezbateri	
Bibliografie Philippe Ariès, <i>Essai sur l'histoire de la mort en Occident</i> , Paris, 1975. Iancso Bela, <i>Date nouă despre epidemia de ciumă 1742-1743 din Ardeal</i> , Cluj, 1933. Mihai Berza, <i>Haraciul Moldovei și Țării Românești în secolele XV-XIX</i> , în SMMIMed., 1957, 2, pp. 7-47.		

Cezar Bolliac, <i>Mănăstirile din România (Monastirile închinare)</i>, București, 1862. Fernand Braudel, <i>Mediterana și lumea mediterană în epoca lui Filip al II-lea</i>, București, Meridiane, 1985. C. Calamusch, <i>Principalele dări ale Moldovei și Țării Românești, mai ales în secolul al XVIII-lea</i>, Vaslui, 1891, 174 p. Dimitrie Cantemir, <i>Descrierea Moldovei</i>, București, 1973.		
8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Ostilitatea mediului. Variațiile climaterice și sentimentul de insecuritate	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
2. Cutremurele de pământ, comete, eclipse, meteoriți și sentimentul de insecuritate	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
3. Epidemiile și sentimentul de insecuritate	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
4. Insecuritatea politică. O epocă sub semnul „cumpenei” și a „cumplitelor vremi”	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
5. Insecuritatea la nivel aulic și la nivel nobiliar	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
6. Insecuritatea principilor fanarioți	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
7. Insecuritatea boierilor sub fanarioți	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
8. Fiscalitatea și sentimentul de insecuritate	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
9. Aspecte ale fiscalității în Țara Românească și Moldova în sec. XVII	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
10. Fiscalitatea în Transilvania și Banat	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
11. Fiscalitatea în epoca fanariotă	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
12. Alteritatea și sentimentul de insecuritate. Cazul greco-fanarioților în Țara Românească și Moldova	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
13. Discursul antigrecesc și antifanariot	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
14. Războiul și sentimentul de insecuritate	Dezbateri, analiza de documente, prezentari, activități de grup;	
Bibliografie Ion Caproșu, <i>O istorie a Moldovei prin relațiile de credit până la mijlocul secolului al XVIII-lea</i>, Iași, 1989. Paul Cernovodeanu, Paul Binder, <i>Cavalerii Apocalipsului. Calamitățile naturale din trecutul României (până la 1800)</i>, Silex, București, 1993. Paul Cornea, <i>Originile romantismului românesc</i>, București, 1972. <i>Cronica Ghiculeștilor</i>, ed. critică de Adriana Camariano-Cioran și Nestor Camariano, București, 1965. <i>Cronica anonimă a Moldovei</i>, ediție de Dan Simonescu, București, 1975. Jean Delumeau, <i>Frica în Occident (secolele XIV-XVIII). O cetate asediată</i>, I-II,		

București, 1986.

J.J. Ehrler, *Banatul de la origini și până acum, (1774)*, Timișoara, 1982.

Ion Ghica, *Din vremea lui Caragea*, București, 1960.

C. Giurescu, *Studii de istorie socială*, București, ed. II, 1926.

Victor Gomoiu, *Din istoria medicinei și învățământului medical în România (înainte de 1800)*, București, 1923.

N. Grigoraș, *Instituții feudale din Moldova*, București, 1971.

Paul Hazard, *Criza conștiinței europene*, București, 1973.

Nicolae Iorga, *Studii și documente cu privire la istoria românilor*, București, 1901-1906, vol. XIII.

Nicoale Iorga, *Istoria românilor în chipuri și icoane*, Craiova, 1921.

Ioan Kemeny, *Memorii (1607-1662)*, Cluj-Napoca, 2002.

Georg Kraus, *Cronica Transilvaniei*, București, 1965.

Emmanuel Le Roy Ladurie, *Histoire du climat depuis l'an Mil*, Paris, 1967.

Ioan Lupaș, *Mucenicia Brâncovenilor*, Cluj, 1937.

Dan Horia Mazilu, *Voievodul, dincolo de sala tronului*, Iași, 2002.

Mustapha Mehmet, *Documente turcești privind istoria României*, II, București, 1983.

Ion Neculce, *Letopisețul Țării Moldovei*, ediție de G. Strempel, București, 1982.

Edgar Papu, *Barocul ca tip de existență*, I-II, București, 1977.

P. P. Panaitescu, *Tezaurul domnesc. Contribuții la studiul finanțelor feudale în Țara Românească și Moldova*, Studii, XIV, 1961, nr. 1, pp. 49-85.

David Prodan, *Urbariile Țării Făgărașului*, I, București, 1970.

Răzvan Theodorescu, *Civilizația românilor între medieval și modern*, I-II, București, 1982.

V.A. rechia, *Istoria Românilor*, București, 1893-1907, I-XIII.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Temele din cadrul cursului cuprind aspecte relevante, ce fac obiectul preocupărilor instituțiilor de profil sau al unor conferințe științifice internaționale, inclusiv dezbateri în cadrul revistelor de circulație internațională

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Insusirea de catre student a competentelor mentionate anterior	Examen	70%
10.5. Seminar/ laborator	Capacitatea studentului de a aplica acele competente mentionate anterior	Verificare pe parcurs, referat	30%
10.6. Standard minim de performanță			
▪ Nota 5 (cinci)			